

Åpent brev til Hordaland Fylkeskommune, Bergen Kommune og Skyss

I snart 3/4 år har over 700 husstander, foreldre, elever og lærere i 14 klasser på Varden skole, pasienter og funksjonshemmede som betjenes av Legehuset Varden, ett av Bergens største, fått dagliglivet sitt snudd opp ned.

Dette skyldes avkortningen av Stamlinje 4 mellom Flakveit og Varden som fra sommeren 2015 har fått ny endeholdeplass på Hesjaholtet. Grunnen til avkortningen var at Varden snuplass var uhensiktsmessig til parkering av flere leddbusser og hadde uhensiktsmessig pausehus for sjåførene. Holdeplassene Varden Skole, Legehuset Varden og Vardeveien betjenes nå av linje 22 mellom Lagunen og Oasen. Mens Linje 4 har fått øket sin frekvens fra 20 til 10 minutters intervaller store deler av hverdagene, betjener linje 22 de tre nevnte holdeplassene med 10 minutters intervaller i halvannen time i rushtiden om morgenen og en time om ettermiddagen. Ellers er 1/2 times avganger. Kveldstid+ lørdager og søndager er det en time mellom avgangene. Det er ingen overgang mellom linje 4 og linje 22 før på Oasen. Det betyr at det er ingen kollektivforbindels lenger mellom der folk bor og og der offentlige- og andre servicetilbud er lokalisert

Skyss og Hordaland Fylkeskommune er vel kjent med den omfattende dokumentasjonen som viser hvordan et velfungerende og funksjonelt trafikktilbud er blitt rasert og har fått store konsekvenser for dagliglivet til folk flest. John Axel Sundal, formann i Haakonvern Borettslag, Mette og Kjell Wernøe fra Varden Borettslag og Odd Nordstrand, FAU leder ved Varden Skole, tok i høst på frivillig basis på seg å samle inn detaljert dokumentasjon om konsekvensene av ruteomleggingen og koordinere det enormt store antallet protester fra familier, enkeltpersoner, pasienter og institusjoner. Av Legehusets 8.400 pasienter fra hele byen mottok vi over 450 protester fra pasienter.

Skyss' kommunikasjonsavdeling på sin side har i disse månedene dels hevdet at «kollektivtilbudet til Varden er godt», etterhvert at «kollektivtilbudet er noe redusert», men først og fremst at kollektivtransportplanene er politisk vedtatt for flere år siden og at selskapet som er Fylkeskommunens faglige og utførende ledd, forholder seg til denne planen og til bevilgninger.

Ruteavkortningen på stamlinje 4 ble derfor kommunisert til klagerne med at «linjen ble likevel *bibeholdt* til Varden snuplass gjennom noen år frem til ny oppstillingsplass og pausehus sto klar på Hesjaholtet» samt at stamlinjen deretter «ble forlenget fra Oasen til Hesjaholtet». Slik kan også et linjekutt beskrives.

I snart 50 år, fra utbygning av det store Vardenområdet på 1960-tallet og etter at behovet gradvis har øket, har beboerne i hele det store Varden-området hatt velfungerende og funksjonelt kollektivtilbud. Til arbeid og fritid, tilgang til nærbutikk, offentlige tjenester og service, samt muligheter til deltakelse i organisasjoner og kulturtilbud i byen. Dette er nå sterkt redusert.

Dokumentasjonen har avdekket at Skyss, som fagetat, ikke har forstått konsekvensene og omfanget av linjeendringen, eller i det minste kommunisert dem til eieren, Hordaland Fylkeskommune, på vegne av brukerne.

5 november overerakte aksjonsguppen Fylkesordfører Hestetun 1450 protestunderskrifter og forslag til funksjonell løsning.

På sitt møte 5 desember 2015 instruerte Fylkestinget Skyss å komme i dialog med befolkningen i Varden-området for å finne en *minnelig* løsning på utfordringene.

«Aksjonsgruppen» etterlyste 5 januar slikt møte med administrasjonen i Skyss. 25.januar fikk vi et møte med trafikkplanleggerne. Pga. omfanget og de mange konsekvensene av problemene hadde vi forutsatt direktørens tilstedeværelse på møtet, men han var desverre bortreist. Vi fikk beskjed om at møtet ikke burde utsettes av hensyn til videre behandling av saken.

Trafikkplanleggerne orienterte innledningsvis om Skyss' rammer og føringer for virksomheten. Deretter ga vi en detaljert orientering som dokumenterte den omfattende ufunksjonaliteten og utfordringene ved trasekuttet for linje 4. Vi fremla kart som visualiserte ufunksjonaliteten og fremla et funksjonelt forslag til opplegg for linje 4, der halvparten av avgangene inkluderte de tre nedlagte stoppestedene og at omkjøringen av linje 22 om Varden kunne nedlegges. Vi ba om en minnelig løsning inntil en mere permanent løsning var på plass.

Det ble fra Skyss' side gitt klar beskjed om at evt endringer av ruteopplegget ikke ville finne sted før den årlige justeringen av hele Skyss ruteplan i august. Under ingen omstendighet ville det skje endring av nåværende trase for linje 4. Den var forlengst politisk vedtatt i overordnet kollektivtrafikkplan.

Noen timer etter møtet 25. januar mottok vi referat fra Skyss med melding om at evt.kommentarer til referatet fra vår side måtte foreligge *innen 26.januar kl.1200* da referatet skulle følge saken videre til behandling til Miljø og Samferdselsutvalget. I referatet fra Skyss sto det bl.a.:

«Aksjonsgruppen *viste forståelse for Skyss' rammer og føringer, og prinsipper for ruteplanleggingen.*

Dette rettet vi til:

« Aksjonsgruppen *tok til etterretning Skyss' rammer og føringer, og prinsipper fo ruteplanleggingen, men presiserte behovet for midlertidig løsning inntil permanent, tilfredsstillende løsning er på plass.»*

I en kommentar til referatet skrev vi:

I seg selv er formuleringen: «Aksjonsgruppen *viste forståelse for....*» ren syensing, og har ingenting i et møtereferat å gjøre.

Det er forskjell på å *vise forståelse* for Skyss' rammer og føringer, og å *forstå* det man blir orientert om. Det betyr *ikke* at vi har *forståelse* for Skyss føringer.

Heldigvis rakk vi med den korte tidsfristen å rette Skyss' referat på dette viktige punktet, og endel andre upresisiteter, før hele det korrigerede referatet fulgte saken videre til Miljø og Samferdselsutvalget.

Vår forståelse av situasjonen er at den er prekær vanskelig, men *vi opplever ikke at Skyss tar inn over seg situasjonens alvor.*

Møtet var konstruktivt i den forstand at vi er kommet i dialog, men *signalet er urovekkende ved at Skyss ikke ser seg i stand til å bidra til raske, midlertidige løsninger som kan lette presset på befolkningen.* Gjennom 3/4 år har aksjonsgruppen holdt de politiske partiene i Bergen løpende orientert, uten at partiene har reagert med tilbakemeldinger.

På Fylkesutvalgets møte i slutten av februar skjedde det en liten lysning i saken, ved at utvalget har gitt Skyss ny instruks for håndtering av denne saken.

Mot syv stemmer vedtok utvalget SV's forslag på vegne av SV, Ap, Sp og Krf at «Fylkesutvalget forutsetter at nye tiltak sikrer kobling med kollektivtrafikk mellom Varden, Hesjaholtet, Myrholtet og videre mot Spelhaugen for tilgang til servicefunksjonene der». Det sies at mindretallet ikke var innstilt på å detaljinstruere Skyss.

Selv om Skyss rammer og føringer er lagt på politisk nivå og konsekvens av bevilgninger, kan man i det minste forvente at ledelsen av selskapet solidariserer seg med kundene, tar inn over seg problemene, beklager dem overfor de berørte og bestreber seg på å finne raske «minnelige løsninger» ut av uføret.

Ekstra kritikkverdig i denne saken er at Skyss' øverste administrative ledelse ikke en eneste gang, verken muntlig eller skriftlig, har offentlig beklaget de store dokumenterte belastningene som selskapet har påført mange mennesker og deres dagligliv. Hadde slikt skjedd i annen servicevirksomhet av lignende størrelse, er det liten tvil om konsekvensene.

Skadevirkningene ved rutetomleggingen er allerede så store at det kan ta lang tid for Skyss å rette opp disse, selskapets omdømme og brukernes tillit.

Kjell Wernøe

Varden, 16.3.2016

Tlf. 95140074